1872. XVII. évfolyam. 126. szám. Szerda, junius 5.

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félévre 6 frt, évnegyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizethetni Demjén L. és Keresztesy Pál urak kereskedésében, hol egyes számok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordautcza 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdij.
Hirdetések felvétetnek: Helyben: a kiadóhivatalban, Demjén László könyv- és Keresztesy Pál papirkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (királyutcza 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Voglernél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg
Nyilttéri czikkek: sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Kolozsvár, jun. 1. 1872.

A kolozs-dobokamegyei tankerületi néptanitók egylete jól felfogott elhivatásának hova-tovább mind jobban-jobban megfelelni kivánván, tevékenységének, s közhasznuságának mind több-több jeleit adja. Gyülései, vitatkozásai, felolvasásai mind nagyobb meg nagyobb érdekeltséget, s jó véleményt ébresztenek a résztvevő helybeli közönség körében; sőt különböző részeiből is hazánknak ugy egyesek, mint testületek, s szaklapok elismeréssel adóznak buzgóságának. Soknemü munkássága közül különösen kiemelendő: azon kitartó erélye, mely által sikerült a fenntemlitett két megye területén a tanitói ügyszeretet, s hivatásukkal való tüzetesebb foglalkozás szellemét pezsgő életre galvanizálni, több vidéki tanitói köröket, illetőleg egyleteket szervezve, melyek a helybeli középpont-egylettel, mint rész az egészszel, élénk összeköttetésben állnak, s hol mindenütt, mint a központban, tanügyi értekezések, példánytanitások, felnőttek oktatásai folynak, lelkesitve a talentumosabb, s vállalkozóbb szellemü pályatársak által. Kiemelendő továbbá a központi körnek azon szivós kitartása, mely szerint a kormány által kiadott népiskolai tantervet hónapokon keresztül vitatárgyául tüzte ki, s minden oldalról akkora részletességgel birálgatta, hogy e meghányások, s rostálgatások jegyzeteiből egész operatum nőtte ki magát, melyet érdemesnek tart a választmány, mint önálló müvet világ elébe terjeszteni, kinyomatni. Most meg a bécsi világkiállitásra törekszik e két megye, sőt egész Erdély tanitással, neveléssel foglalkozó lelkesebbjeinek figyelmét felhivni, s összpontositni, hogy életrevalóságuk, s tetterejök összes igénybevételével készüljenek előre ez országrész közoktatásügyének minél méltóbb képviseltetésére küldeményeik, kiállításaik által. E végre itt a központon különböző szakbizottságokat választott kebeléből az egylet választmánya, u. m.: irodalmi, történelmi, statistikai, természettudományi bizottságokat a végett, hogy mindenik az általános tervezettel összhangzó saját terve szerint müködve, munkássága körébe ölelje a vidék, sőt a Királyhágón inneni országrész specialis képességeit, minden erővel oda hassanak, hogy létezésünknek szerény ugyan, de a mennyire kitelhető, mindenesetre életképes tanujeleit mutathassuk föl a világ nemzetei közt. Ugy hisszük, kormánysegély által is gyámolitva lesz a közügy érdekében tett, ezen költséggel járó fáradozás. Legmesszibb körökben is azonban a felnőttek oktatása ügyével lett létezése ez egyletnek ismeretessé, s tevékenysége, buzgalma méltányolva. A magas kormányhoz e tekintetben irt memoranduma más ügytársak, s társegyletek, meg a sajtó helyeslésével is találkozott; sőt a pesti „Népoktatási kör“ részéről tettleges ügybuzgalma tettleges pártolással, költségsegélylyel, szép pénzösszegekkel gyámolittatott. Éppen ma is Türr István szépnevü hazánkfiának, mint a „Népokt. kör“ elnökének, egy 200 irttal terhelt levelét volt szerencsés ez egylet elnöke a rendes havi választmányi gyülés asztalára tenni.

Érdekesnek tartjuk e levelet közelebbi számunkban egész terjedelmében közölni. I. . r.

„Szózat az erdélyi románokhoz.“

+ A román „nemzeti comité“ actiora szólitja az erdélyi román választókat. Ez lesz ezután a nemzet jelszava. A „Szózat“ arra figyelmezteti a románokat, hogy egyek és activok voltak akkor, midőn egyházi főpapjaik által 179½-ben és több izben 1847-ig jogaikat reclamálták; midőn 1848-ban a „szabadság mezején“ kitüzött irányban a nemzeti élet föltételeit vivták ki; egyek és activok voltak, 1865/6-ig mig főpapjaik vezetése alatt, gyüléseikben „nemzeti congressusaikban“ központi comité által vezetve tanácskoztak „a nemzet és ország“ sorsáról s védelmezték érdekeit „a trón és kormány előtt és különböző országgyüléseken.“

A „Szózat“ hangsulyozza, hogy a régi összetartás csak az activitás eme küzdterén létesülhet s csakis ez által érhetők el az óhajtott eredmények, melyeket ki tudtak vivni akkor, midőn cselekvőleg és egyetértve léptek fel. Az alap már erre meg van vetve, mióta a két főpásztor ismét késznek nyilatkozott a vezetésre s az intelligentia nagyrésze felajánlá támogatását. A románok tehát kövessék az érsekek példáját, hagyják oda a passivitás meddő terét és „készüljenek a parliamentáris küzdelemre“.

Legkevésbbé se csüggeszsze el őket az, hogy eddigi tevékenységök által nem „teljesült minden kivánatuk.“ Az egyén desperálhat, ha nem látja munkája sikerét, de egy oly életerős nemzet, mint a román, soha, egyes események nem tartóztathatják fel politikai előhaladásában.

Azok a román vezetők, kik a hübériség korában küzdöttek nem estek kétségbe, bár előre látták az erőfeszités sikertelenségét, sőt a hübéri rendszer leomlása után még nagyobb erélyel láttak a munkához, a folytonos küzdelem által adták jelét a nemzeti életnek s Európa ismerni tanulta a románokat.

A román nemzeti küzdelem e vezetőit az 1867-ig lefolyt rendszerváltozások sem bátortalanitották el, bebizonyitották, hogy „az alkotmányos életre megérettek s bármely körülmények közt meg tudják védeni a nemzeti jogokat, mi által „az európai közvélemény becsülését szerezték meg a román nemzet számára“.

Ha a román nemzet nem esett kétségbe az érintett sulyos viszonyok közt, erre ma „a jelen alkotmányos rendszer alatt“ sincs oka; mert ez által „az állam parlamentjében, a többi nemzetek körében“ tisztességes küzdtér nyilik számára, hogy elsorolhassa sérelmeit, visszakövetelhesse jogait, kimutathassa a bajok kutforrását és ott emelhessen minde mellett szót, a hol az európai közvélemény őrködik a népek jogai fölött.

„Az igazságnak — igy kiált fel a „Szózat“ — győznie kell, ha mindjárt egyetlen ember is védelmezné.“

A román nemzet jogait, nemzeti élete föltételeit ugy követelendi vissza, mint **egyenlő tagja** ugyanazon egy hazának, a mely csak valamennyi népének kielégitésével virágozhatik.

A „Szózat“ érinti a sérelmeket is, ezek lennének, hogy:

Erdély autonomiája alkotmányellenes módon semmisittetett meg;

fenntartatott egy **kivételes** „választási törvény“, mely a románokra nézve sérelmes;

sérelmökre van a **nyelv** és **nemzetiséget** illető törvény;

az **egyházi önkormányzatot** látják csorbitva a közoktatási törvénynyel;

a **megyéket** és **községeket** szervező törvénynyel a nép képviseleti jogai rövidittetnek meg;

végül sérelmesnek látják azt, hogy a „**Királyföldön**“ kiváltságos állás tartatik fenn a szászok számára.

Ez utóbbira különös sulyt helyez a „Szózat“, s igy szól a királyföldi románokhoz:

Ne feledjék — ugymond — hogy sérelmeik kétszeresek, s csak az ő erélyes cselekvésök által nyerhetnek orvoslatot. Ép a Királyföld rendezése leend a jövő parlament egyik első teendője. Emlékezzenek meg arról, hogyan védelmezték jogaikat az egyetemi határozatok ellen azon kevés román küldöttek, kik az egyetembe bejuthattak volt. Erről a „kis dietáról“ vegyenek példát s gondolják meg, „jobb lenne-e ha a királyföldi románok sorsát Magyarország parlamentjében csupán a szász képviselők kezére biznák, vagy ha arra törekszenek, hogy kettőzött erővel maguk védelmezzék azt saját választottaik által? A románok magatartásától függ jövő sorsuk.

A „Szózat“ végül is inti a román testvéreket, lássanak komoly buzgalommal a választásokhoz; reclamáljanak maga idejében; egyetértve válasszák azokat, kikre a nemzeti ügy oltalmát bizhatják; állapodjanak meg jó előre a megválasztandó személyében, s a hol többségre nem juthatnak, adják votumaikat egy olyan „idegen“-nek kiről meg vannak győződve, hogy igaz ember, „s az ország és minden nemzet érdekét szivén hordozza“; hallgassanak érsekeik szavára s közös egyetértéssel állapitsák meg eljárásuk módozatát, egy központi szervet, mert csak igy közelithetik meg a nemzet kitüzött czélját.

Meglátjuk, hogy fogadja ezt a felhivást a „Gazetta“ pártja, mely csak a minap is a vádak egész seregét zuditá a románok főpapjaira; valószinüleg bebizonyitja B. azt is, hogy a passivitás az egyedül üdvözitő s mindig azon nemzetiség karjába röpült a sült tuzók, a mely heverészve egyik hüvelykét a másik körül forgatta, vagy ugy zsebre dugva öklét szorongatta a testvériség symbolumául.

Pulszky Ferencz
gyöngyösi választóihoz.

(Folytatás.)

Igaz, hogy hősi babérokat szereztek hadseregeink a csatatéren; igaz, hogy óriási, nagyszerü és dicső volt a harcz, melyet vivtunk az egyesült Európa ellenében; de igaz az is, hogy roppant nyomor és mondhatlan szenvedés követte e harczi dicsőséget. (Zajos helyeslés.)

És a reánk következett tizennyolcz év sanyaruságainak nem volt egyéb oka, mint az, hogy nem voltunk képesek akkor megoldani azon fontos, nagy horderejü kérdést, melyet elébb emlitettem, melynek megoldására különben akkor talán jártasságunk sem volt elégséges.

Hiszen önök bizonyára vissza fognak emlékezni azon időre, midőn idegenek uralkodtak közlünk, kik nem tisztelték az ország szokásait, nem tisztelték az ország nyelvét, nem tisztelték az egyéni szabadságot. Az egész ország tespedett; visszamaradtunk anyagilag és szellemileg. A pangás az egész országban, a társadalmi élet minden terén általános volt. Ekkor fellépett az országnak egy nagy fia: Deák Ferencz (szünni nem akaró zajos éljenzés,) ki megtalálta végre az eszközt, melylyel segiteni lehetett, körvonalozván azon egyezkedésnek pontjait, mely ellen némelyek most is oly ellenszenvvel viseltetnek. Akkor, t. polgártársaim! azt senki sem találta rosznak; akkor mindenki őrült a gondolatnak is, hogy azokat érvényesiteni lehetne.

Jöttek e közben nehéz, válságos napok a monarchiára. A sereg leveretett. Az ellenség Bécs kapuja előtt állott. Akkor kellett volna — szokta mondani az ellenzék — felhasználni a reánk nézve kedvező alkalmat; akkor — ugymond — sokkal többet lehetet volna elérni. Meglehet, hogy igazuk van.

De vajjon tartos lett volna-e ezen a vész perczeiben kierőszakolt egyezkedés; vajjon helyreállt volna-e a bizalom egyrészről, a fejedelem és nemzet, másrészről az osztrák tartományok közt? (Helyeslés.)

Akkor mutatta meg Deák államférfiui nagyságát és bölcseségét. Nem szabott ő más feltételeket a sujtó vész után sem, mint az előtt. Megmaradt ugyanazok mellett akkor is. midőn a másik fél már sokat veszitett erejéből és állásából. És ez volt az, mi bizalmat gerjesztett mindenütt; ez volt az, mi lehetővé tette a kiegyezkedést. (Helyeslés.) Igy jött létre az 1867-diki kiegyezkedés, mely jelenlegi viszonyaink alapját képezi.

Ha ezt kérdik önök tőlem, hogy ez-e a lehető legjobb, a mi gondolható: ugyanazzal fogok felelni, mit a baloldal mond: nem! Nem a legjobb, mert utóvégre gondolhatunk sokkal jobbat, sokkal többet is, hiszen az aspiratioknak határt szabni lehetetlen, de elégséges arra, hogy hazánk boldogságát és felvirágzását előmozditsuk, hogy uj életet öntsünk a nemzeti test elzsibbadt tagjaiba. (Zajos helyeslés.) Mi, t. polgártársaim! nem akartunk többet markolni, mint a mennyit meg tudunk tartani. És a ki azt hiszi, hogy egyszerre, egy ugrással el fogja érhetni kivánságainak és aspiratióinak legmagasabb fokát, az, t. **polgártársak! mindig csalatkozni fog.** (Helyeslés.) Az életben meg kell elégedni azzal, mi lehetővé teszi a tovább haladást; gyakran meg kell egyelőre állapodnunk — ha csak magát a sikert koczkára tenni nem akarjuk — azon ponton, hol törekvéseink czéljának elérésére biztositékokat szerezhetünk. (Zajos helyelés.)

És uraim! mi volt ezen ugynevezett átkos kiegyezésnek következménye? Nézzenek uraim! körül. Első következménye az volt, hogy azóta fejedelmünk, s az uralkodó család gyakran időz fővárosunkban. Ez által teljesült a nemzet törvénykönyvünkben igtatott három százados kivánsága, melyet őseink érvényesiteni soha nem tudtak; (Igaz!) mert a bizodalom, mely jelenleg a nemzetet uralkodójával egybefüzi, akkor nem létezett. (Helyeslés.) A közösügyi törvénynek e vivmányát, mert megszokták, hogy uralkodónk köztünk van; hogy magyarul beszél velünk, hogy elmondhatjuk neki bánatunkat, panaszunkat, reményeinket, — nem tudjuk méltányolni elegendően.

Következése volt e törvénynek az is, hogy nem idegen hanem magyar ember kormányozza Magyarországot. Ha van hiba, testvéreink követik el e hibát; ha nincs rendben valami, legalább meg vagyunk győződve róla, hogy nem rosz akaratból történik, a mi lényegesen könnyiti az orvoslást. Az összes ministerium magyar; a hivatalok magyarokkal töltetnek be. Emelkedik különösen fővárosunk, s a fővárosnak virágzása kihat az egész vidékre köröskörül. Az alatt, hogy nem magunk intéztük ügyeinket, két, legfelebb három vasut metszette át az országot; ma, midőn önmagunk intézzük ügyeinket, alig van vidéke az országnak, mely ne lenne már is, vagy ne hozatnék legközelebb összeköttetésbe egyrészről a fővárossal, másrészről a külfölddel. Sokan lesznek önök közt bizonyára, kik emlékezni fognak azon időre, midőn jó aratás esetében nem tudtunk mit csinálni buzánkkal. Lehetetlen volt azt eladni. Volt buza, volt szalonna, de nem volt pénz. Egy garasra sem tudtunk szert tenni, a buzát vermekben kellett elásni s megtörtént az is, hogy disznót hizlaltak vele. Ma — drágán vagy olcsón, el lehet adni azt. Ha valakinek pénzre van szüksége, ott vannak az ujonan keletkezett takarékpénztárak s hitelintézetek, hol szegény ember is kaphat olcsó hitelt. Tudjuk, hogy növekedett a napszám ára; tudjuk, hogy soha könnyebben nem tehetett szert a szegény ember a mindennapi élet szükségl teire, mint ma. És mindez, uraim, annak az átkos közösügyes állapotnak következménye! (Tetszés.)

Fejlődésünk, haladásunk, müvelődésünk folyamába nem avatkozott idegen elem a kiegyezés óta. Kiegyezkedtünk a horvátokkal, jó viszonyban élünk szomszédainkkal, az örökös tartományokkal. A delegatió öt éve zavartalanul müködik s mint életképes intézmény érvényesité magát. Három század óta nem állt magyar ember a külügyek élén. Ma magyar intézi nemcsak Magyarország, hanem az egész birodalom sorsát, s Andrássy Gyula gróf viszi a nagy szót az európai nemzetek gyülésében, (Helyeslés és éljenzes.) s a ki Andrássy Gyulát ismeri, ismeri multját, jellemét, az tudni fogja, hogy a haza érdekét mellőzni, vagy épen feláldozni soha nem fogja! (Éljenzés.)

És azután panaszkodnak, hogy az ország államiságát nem tudtuk fentartani! (Tetszés.) De vajjon, mi történt volna, ha a kiegyezés meg nem köttetik? Nem volna-e még ma is azon szánandó állapotban hazánk, melyben tengett a provisorium alatt, midőn békóba volt verve minden tagunk, megzsibbasztva, bénitva tetterőnk? (Zajos hosszas helyeslés.)

Uraim, t. polgártársak! Ha visszapillantok a magyar történelem egész folyamára, mely nem mindig legfényesebb lapjain tesz tanuságot arról, hogy valahányszor megtaláita a nemzet azon ösvényt, mely Európa czivilizatiójának magaslatára juttathatta e hazát, mindannyiszor akadt egy párt, mely felzaklatva a nemzet szenvedélyeit, a legnemesebb, legönzetlenebb, leghazafiasabb államférfiui törekvéseket árulásnak, a nemzet érdekei elleni bünös merényletnek decretálta, s ha másrészről látom azt, hogy a pártviszályt elsimitá a kornak, s addig gyülölt eszméknek hatalmas áramlata, mert a párttörekvéseknél hatalmasabb volt az élet logikája: azon remény él keblemben, hogy nem sokára meg fog szünni a szakadás, mely két táborra osztja a nemzet fiait, kik közös erővel és lankadatlan buzgalommal fognak akkor munkálkodni a haza jövő boldogságán! (Zajos éljenzés.)

Hiszen csak a legutóbbi évekre emlékeztetem visszsza önöket, t. polgártársaim! A kiegyezésről ma már maguk az ellenzék vezérférfiai sem nyilatkoznak ugy, mint tették ezt csak három évvel ezelőtt. Ime Ghyczi K. ma már azt hirdeti, hogy az 1867. XII. t. cz. nem közönséges törvény, hanem állami szerződés, mely egyszerü leszavaztatás által nem dönthető meg. Ma már belátja, elismeri maga a baloldal is, hogy ha többségre találna jutni, miniszteriumot csakis azon alapon alkothatna, melyen mi kormányoztuk az országot. Lassan-lassan kihal a szenvedély, elnémul a gyülölet. A mi politikánk t. polgártársaim! eddig sem volt gyülölet, hanem a béke, a szeretet és egyezség politikája. Csak a szeretet lehet termékeny, uraim, a gyülöletnek nincs magzatja. (Élénk helyeslés.) (Vége köv.)

Trochu tábornok a franczia hadseregről.

Osztatlan figyelem között Trochu tábornok szólal fel: Midőn a mult háboru végén vissza akart vonulni a közéletből, csak az egy szempont birta rá, hogy mandatumot fogadjon el, hogy még egyszer nyilatkozhassék a hadsereg iránt. Érzi, hogy nehéz, némileg veszélyes is, megtámadni elfogadott eszméket, melyek talán több nemzedéken át szilárdultak meg az emberekben, s melyeket az események hosszu sora sem tudott kiirtani.

Ezután azt a kérdést teszi fel: mi volt az 1815-ki és 1872-ki szerencsétlenségek oka, s mi volt eredménye? Oka a kormányok önzése s a hadseregek elbizottsága; eredménye az invazio s a forradalom.

Azonban mindaddig nem lesz eredménye a tanácskozásoknak, mig szembetünő dolgokat figyelmen kivül hagynak; kell, hogy elvégre megtudjuk, hogy miként eshetett, hogy egy hadsereg, melyet dönthetlennek tartott a közvélemény, nehány rövid nap alatt megsemmisült. Mondják, hogy a rosz fölszerelés volt az oka. Én nem ily pillanatnyi érvényü indokban vélem azt föltalálhatni, s távolabb keresem.

Ezután elsorolja az európai egykor diadalmas hadseregek legendaszerü következetes megsemmisülését. Emlékeztet XIV. Lajosra, kinek dicsősége véget ért Rosbachnál; Nagy Frigyesre, ki Jenánál semmisült meg, s Napoleonra a nagyra. Ez — szerinte — a jelen franczia hadseregnek is sorsa.

A nemzetek s a hadseregek, melyek nagy multat által ki, elbizzák magukat s nem gondolnak másra, csak dicsőségük ápolására. Nem tanulnak, nem dolgoznak s nem veszik észre az előhaladást, melyet tesznek mellettök a szomszédok, kik tanulnak és dolgoznak (Zajos tetszés), és az adott pillanatban a tévedés catastrophája láttuk mily megsemmisitő nagysággal következik be. Én tanulmányoztam — igy folytatja — tisztelettel de szabadon — a Napoleon-féle legendát, a hadsereg történetét, megsemmisülését, most igyekszem hát elmondani, mely módon lehetend legjobban kiépülni sebeiből.

Ezután előadja a franczia királyi hadseregek volt szervezetét. A király volt minden, körüle csoportosult minden, tőle függött minden. Ime — teszi hozzá a szélső jobb zajos tapsai közt — ez volt a Franczia ország fényes dicsőségét megszerzett hadsereg eredete.

Jött azonban a forradalom, felforgatta alapjában a régi épületet, s tizennégy év, anarchiával teljes tévedései után, a demokraticussá és szabadelvüvé lett Franczia ország mindenestől Napoleon kezebe került.

I. Napoleon igen nagy ember volt, mint nem volt mása a történelemben Washingbon férfián kivül.—Napoleon tehát a fraanczia hadseregnek és társadalomnak democraticus szervezetet adott. De hazája nagyságán dolgozva, a saját nagyságán is dolgozott, s ezért alkottatott a rettenetes centrálizátió, minden hatalom egy ember kezében egyesittetvén, a becsvágy s a hiuság körébe seregelt, s a becsületrendben a kitüntetések kora megujulván legfőlebb az volt a régi kitüntetések és e közt a különbség, hogy mindenki mindenki számot tarthatván arra s nem többé egy kaszt, mindenki számot is tartott. A corruptió eszközévé lett az. (Zajos helyesles.) Kell-e erre nagyobb bizonyiték mint hogy a legyőzött Franczia országnak több becsületrend kellett, mint a győzelmesnek.

Elvégre is, igy szól, hadseregeink érdektelenek voltak. Köztársaságiak voltak mind. Mióta azonban a hadseregben a personalismus, az egyének emelése elharapódzott azóta kezdtünk oda jutni a hova jutottunk.

Ezután hangsulyozza a fegyelem szükségét. Ez vezetend czélra, de őrizkedni kell a félrendszabályoktól. Figyelmeztet, mi történt Jena után Poroszországban, s

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

így folytatja: Ismerjük el hibáinkat és büneinket, s valljuk meg, hogy ma képtelenek vagyunk jóvá tenni azokat. Dolgozzunk, hogy képesse tehessük arra utódainkat, a népnevelés s a hadsereg szervezése utján. (Helyeslés.)

A béke — nem szólok a boszuról, mert csak egy boszut kell állnunk, s azt mi magunk ellen; más boszu nem lehetséges előbb, mint megérdemeltük. (Helyeslés.)

A béke — mondom — szükséges nekünk, hogy elérhessük nagy czélunkat. Bevégzem tehát, kijelentvén, hogy elfogadom a javasletot, de ugy, hogy az végre is hajtassék Francziaországban, eddig nem ismert megbizhatósággal. (Tetszés.)

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, junius 4. 1872.

— **A városi központi választmány** tegnap bevégezte a felszólalások és kifogások feletti tárgyalását. Az eredményről jelentés tétetik a belügyminiszternek.

— **A Divald és Wagner** kiadásában megjelenő s Bedő Albert által szerkesztett „Erdészeti lapok“ 14-ik évfolyamának V-ik füzete megjelent, következő tartalommal: A horvát-tótországi végvidéki kincstári erdőgazdaságnak korszerü átalakitása. A vadászati törvény. Az orsz. erdészeti egyesület előterjesztése a földmivelési miniszteriumhoz a faárak jegyeztetése és a fa vasuti szállitása ügyében. A bácsi kincstári erdőkről. Vizsgáljuk az erdőadó ügyét jobban. A bécsi világkiállitás részletes erdészeti programmja. Vizinövénymüvelés az erdőtudomány érdekében. Erdőtermények árjegyzéke. Különfélék. Kivonat az orsz. erdészeti egyesület alapszabályaiból. A zelniczei meggy egyik jó tulajdonsága. Kövé vált erdő.

— **Egy amerikai lap** nyilatkozata az elnökjelöltről: Vegyük kezünkbe Tannhäuser vándorbotját, s ehez Diogenes lámpáját, azután csatongoljuk végig az egész birodalmat, járjunk városról városra, faluról falura azzal a czéllal, hogy feltaláljuk a férfiut, ki legkevésbé alkalmas az Egyesült-Államok elnökségére — s meg kell, hogy álljunk Horace Greeley előtt, fölkiáltván: Heuréka!

— **Földrengés.** Jászberényből táviriák május 30-ról: Délután 2 óra előtt öt perczczel délkeletről erős morajjal érkezett három lökéses földrengés riasztotta fel Jászberény lakóit. — Jászberényben, hol több izben volt már földrengés, félnek, hogy a három lökéses földrengés csak előposta volt. Károkat ezuttal nem okozott.

— **Keresztelési ajándék a német koronaherczegné számára.** A keresztelési ajándék, melyet Humbert hg olasz szokás szerint a német koronahgnének, gyermeke keresztelése napján át fog nyujtani, egy teljes ék, mely arany, gyöngy és rubinekből áll, és római stylü szekrénybe van zárva. A szekrény aranyozott bronzból és a legfinomabb mozaikból a legjobb antik minták szerint van összetéve; az egész Sermoneta hg egyik legelegansabb rajza szerint van készitve. Az ék következő részekből áll: 1. egy királyi, ugynevezett St. Adelaide koronából, mely t. i. keresztekből és rovátkos lemezekből van összealkotva; mindkét rész alapja és szegélyzete arany, gyöngyökkel és rubinokkal vannak boritva és levehetők levén, a csupán rubinokkal boritott arany abroncsról, önálló boglárokul is használtatnak, 2. egy nyaklánez a legszebb szürke gyöngyökből, melyek a koronához hasonlóan, rubinokkal boritott arany abroncsról függnek alá és hosszu arany rudacskák által tartatnak, 3. egy széles csatból, mely aranyból és drágakövekből igen dus müben van alkotva és egészen hasonlit azon kis pájzsokhoz, melyek a velenczei San Marcoban a hires palad'oro-n láthatók, 4. végre egy pár fülbevalóból, mely két nagy körte alaku, aranynyal és rubinokkal ékitett gyöngyből áll. Az egész ék a tizedik század jellegét viseli. A szekrény az Antoninok korabeli, tehát a tiszta római müvészet legjobb munkáinak sylyében van dolgozva. Az ék a hires Castellani müve.

— **A szent sziv lovagjai.** Francziaországban egy uj katholikus társulat alakult e czim alatt: „a szent sziv lovagjai;“ e társulatt irányzatáról közelebbi felvilágositást nyujtanak alapszabályainak következő helyei: Azen óhajtás által vezettetve, hogy a forradalom minden támadása ellen tetterős ellentállással lépjenek fel, egyesültek a katholikusok és Jézus szent szivének védnöksége alatt következő alapokon egy társulatot alapitottak: A rend minden tagja, rangkülömbség nélkül, kötelezi magát, hogy a nagymesternek feltétlenül engedelmeskedik. B nagymester mellett lévő tanács megvizsgál minden, a lovagoktól beterjesztett inditványt, s ezekről indokolt véleményt terjeszt a nagymester elé. A nagy-comthur feladata a rend szervezésére vonatkozó rendszabályokat életbeléptetni, s a nagymester rendeleteinek gyors és pontos teljesitéséről gondoskodni. Béke idejében a rend valóságos és tiszteletbeli lovagjainak feladata a munkásosztálynak a birtokos-osztályok elleni előitéleteit szétoszlatni; e szerint a szerencsétleneket tanácscsal és a rend pénzével gyámolitaniok kell, azokat barátságosan be kell fogadniok, a betegeket és foglyokat meglátogatniok és ápolniok, és soha sem szebad feledniök, hogy az Ur minden jótéteményt, a melyben valaki legszegényebb testvérét részesité, ugy tekint, mintha azt neki tették volna; végre a rendelkezésök alatt álló minden eszközzel küzdjenek az iratok ellen, melyek a kath. vallást, ennek szolgáit s védőit, s az erkölcsiséget megtámadják. Háboru idejében a lovagok mintaképei a hazaszeretetnek és a vitézségnek, ragadjanak fegyvert, s a jogszerü kormány mellett harczoljanak az országért s a hitért. Mihelyt a rend megalakult, azaz: mihelyt a tisztviselők megvannak választva, két kiküldött a pápához megy, hogy különös áldását kérjék ki a társulat minden egyes tagjára. — Olaszországban — végzi a „Republ. Française — már létezik egy hasonló társulat, mely tetemes pénzösszeggel rendelkezik, s a tagok szerzésében nagy buzgalmat fejt ki.

— **Chambord gróf,** ki a nyárat rendesen Rómában szokta tölteni, az idén Interlakenbe megy. — Napoleon excsászár is ott hagyja chiselhursti magányát, s orvosai tanácsára a felső bajorországi Tölzlbe megy, hogy a jódfürdőt használja. A bajor kormány remélhetőleg nem fogja gátolni ebbeli szándékában.

Felhivás a müvelt közönséghez!

„**Adjunk jó olvasmányt a népnek!**“ Ez azon régen hangoztatott óhajtás, melynek teljesülését a népnevelés minden igaz barátja melegen óhajtja. Leszoritani a térről a ponyvairodalom lélekölő, szellembutió átkos termékeit, s adni a népnek egészséges olvasmányt: a legégetőbb szükségek közé tartozik. E fontos kulturkérdés régen foglalkoztatja a sajtót; számos eszme penditetett meg, melyek közt igen figyelemre méltó Mayer Miksa azon inditványa, hogy a népiskolák növendékeinek adjunk vizsgálati ajándékul vagy szorgalmas tanulásuk megjutalmazásául oly olvasmányt, melyet ugy ők, mint általuk szüleik is haszonnal olvashatnának. A „Pesti Napló“ nagy tárgyilagossággal vezetett közoktatásügyi rovatában, a multévi 206-ik számban, ide vonatkozólag következő sorok olvashatók:

„. . . . Uj kisérleteket kell tenni a ponyvairodalom mérgének ellensulyozására, terjedésének gátlására, ha a nép értelmiségének fejlesztését s izlésének nemesitését — melyektől hazánk jövője függ — elérni akarjuk. És pedig magának a társadalomnak kell itt a „segits magadon“ elvét alkalmazni.“

„. . . . A ponyvairodalom kiküszöbölésére számos eszközt, egész rendszert kell alkalmaznunk; csak ugy birunk a siker kilátásával. A népnevelési köröknek, egyleteknek sat. s áldozatkész magánosoknak kell egyesülniök, hogy az alsóbb népet izlésének és müveltségének megfelelő jó, nemesitő, tanulságos, de egyszersmind mulattató olvasmánynyal ellássák. Mint a ponyvairodalom kiszoritásán irányult nagy szervezet egyik eszközét örömmel üdvözöljük tehát a „Néptanitók Lapja“ érdemes szerkesztője, Mayer Miksa inditványát sat.“

Az inditvány gyakorlati kivitelére, alólirott gyermeklap szerkesztősége, első sorban érzi magát hivatva. Nemcsak azért, mert egy aféle kiadvány előállitására bő anyaggal rendelkezik, hanem azért is, mert a kiállitást igen olcsón eszközölheti. „**Hasznos mulattató**“ czim alatt tehát junius hó közepére oly albumszerü könyvecskét fogunk közrebocsátani, mely egyenesen arra lesz szánva, hogy áldozatkész egyesek, népoktatási körök, iskolai előljáróságok által a népiskolák növendékei közt, vizsgálati ajándékul a szorgalmas tanulás megjutalmazására — osztassék ki. A kötetke 52 lapra fog terjedni és 12 diszes képpel lesz ékesitve, s általában az egész könyvecske helyes, czélszerü összeállitására, elég biztositék a „Kis Ujság“ harmadéves fönállása és népszerüsége. A „**Hasznos mulattató**“ tartalmát hazafias dalok, népies nyelven irt erkölcsös történetkék, mesék, ismeretterjesztő czikkek, történelmi közlemények, mulattató apróságok, talányok, tréfás feladványok, stb. fogják képezni, s ily összeállitás mellett, a jókora terjedelmü kötet ára oly olcsó leend, minél olcsóbban a ponyváról sem lehet csak megközelitő terjedelmü képes kiadványt is venni. Ugyanis akár előre fizetve, akár utánvéttel renvelve meg: 10 példány ára 90 kr, 20 példány ára 1 frt 70 kr, 50 példány ára 4 frt, 100 példány ára 7 frt 50 kr. Tehát 7 frt 50 krért 100 gyermeknek jutalmaztatjuk meg kitartó szorgalmát s buzdithatjuk szorgalmas tanulásra a többit is, és 100 családnak nyujthatunk egészséges jó olvasmányt, mely családok maguktól vagy semmit, vagy mételyező ponyvamértéket vettek volna csak. Igen jó alkalom ez, terjeszteni a felvilágosodást. S vajha tul hatna e szózat a politikai küzdelmeken, s vajha akadna minden községben egy lelkes népbarát' ki vagy serkentené az illető köröket, vagy maga karolná fel az ügyet nehány példány megrendelése által. Mily ártatlan örömet okozhatunk a népiskolák egyszerü növendékeinek, kik egy-két kézikönyvükön kivül, más nyomtatványnak szinét sem látják, s következményeiben mily nevezetes lendületet adhatunk a népnevelésnek, ha a nép közt jó, egészséges olvasmányt hintünk el . . . . A „Hasznos mulattató“ junius hó közepére okvetlen megjelenik, a megrendelések és előjegyzések tehát mielőbb eszközlendők a kiadó-hivatalban Pest, vas-utcza 11. sz.

A „Kis Ujság“ kiadó-szerkesztősége.

Távirati tudósitás a bécsi börzéről.

Junius 3-ról: 5% Metalliques 64.80. 5% Nemzeti kölcsön 72.30. 1860-diki államkölcsön 104.—. Bankrészvények 839. Hitelrészvények 336.40. London 111. 75. Ezüst 110.10. Cs. kir. arany 5.38. Napoleondor 8.93 5/10.

Földtehermentesitési kötvények: Magyar 82.25. Temesi 80.—. Erdélyi 80.40. Horv.-Slavon 84.—.

Felelős szerkesztő: **Sándor János.**

Szembetegekre nézve legnagyobb fontosságu

a világhirü, valódi **dr. WHITE-féle szemviz,** Ehrhardt Traugott-tól Grossbreitenbachban Thüringiában; kapható: Kolozsvártt **Kronstädter József** ur által, a főtéren 2. sz. a zálogkölcsönintézetnél és külmonostorutcza 134. sz. a, továbbá M.-Vásárhelyt: **Bucher** és **Tellmann,** Szebenben: **Jahn Rudolf,** Brassóban: **Hesshaimer A.** uraknál. Egy üveg ára 1 frt o. é.

Nyilvános köszönet. Szemeimmel nagy fájdalmakat szenvedtem, s miután dr. White szemvizét használtam, négy nap alatt tökéletes javulást éreztem, ugy, hogy szemeim fájdalma tökéletesen megszünt. A miért is köszönetemet nyilvánitom és e szemvizet minden szembetegnek ajánlom. Kolozsvár, decz. 26-án 1871. **Várady László,** s. k. kolozsvári polgár, s a külmagyartized kapitánya. — **Bizonyitvány.** Harnischmacher Ede urnak Olpeban! Miután az ön raktárából kapott 2 üveg valódi **dr. White-féle szemviz** használata után Ehrhardt Tr.-tól **igen tetemesen megjavultam,** ujból kérem (következik megrendelés) küldeni. **Fördes Erzsébet.** Elspe, 31/5. 1871. T. Ehrhardt Traugott ur! Ismét bátorkodom öntől **hires** és **igen hasznos** szemvizéből (következik megrendelés) küldeni, mert az első üveg elhasználása után fiamnál **rendkivüli jó hatásunak** bizonyult, a jobb szem már **egészen homályos** és foltokkal fedett lévén, most már **tetemesen jobban** van. **Wiegand Károly,** gazda. **Philippsthal** Vacha mellett, 22/6. 1871. Tisztelt Ehrhardt ur! A 4 üveg **dr. White-féle szemviz,** melyet nekem küldeni sziveskedett, **jó eredményt hozott.** Nagyon fájtak szemeim, ugy hogy egyetlen betüt se tudtam olvasni, sem az embereket megismerni. Orvosi segély nem használt. Mig **dr. White szemvizét** csak 14 napig használva, most, hála az égnek **szemvilágom** annyira megjött, hogy dolgaimat végezhetem s mindent meg tudok különböztetni, a mit csak az istennek és önnek köszönhetek. Ezt bizonyitom. **Behle,** 18/6. 1871. **Özv. Tetzlafné.**

[379] 1—1

A „Szerecsen-gyógyszertár“ által **Mainzban ingyen** kapható Dr. Sampson tudományos értekezlete a

Coca-labdacsok I., II. és III.

használása felöl (1 doboz 2 frt, 6 doboz 10 frt o. é. porosz gyógyszer-dijszab.) a **lélegző- és emésztő-szervek,** az **idegrendszer** betegségei, valamint általános és különös **gyengeségi állapot** ellen, ugy az indiánok hires általános szere, a **coca-nak Peruból,** kitünő tulajdonságai felöl. 3—20 [455]

Minden czikket, a melyek különböző hirlapokban hirdetve vannak, bármely szakmához tartozzanak, megkeriti **Glattau N. bazárja** 10%-kal olcsóbban, mint a hogy azokat az illető czégek hirdetik. — Teljes árjegyzékek több mint **15,000** czikkről ingyen és bérmentesen küldetnek meg.

Következő mesés olcsó árak mellett árul és küld meg a vidékre

GLATTAU N. ELSŐ PÁRISI BAZÁRJA

Austria számára Bécsben, Stadt, verlängerte Kärntnärstrasse Nro. 51, a Todesco palotában.

Ajándékok férfiak, hölgyek és gyermekek számára:

Bécsi bőráruk,

a világ legjobb gyártmányai gyanánt ismervék:

Női kézi táskák, aczélabroncscsal, 1 drb. 65, 75, 90 kr. 1 ft; egész nagy 1.20, 1.50; legfinomabb chagrin-bőrből, aranyzott zárral és csattal, darabja 1 80, 2, 2.50; nagy 3, 3.40; egész nagy 3.80, 4; előtarisznyával 1 fttal több.

Gyakorlati pénztárczák, férfiak, hölgyek és **gyermekek** számára, aranyzott zárral vagy gummi szoritóval, darabja 35, 50, 85 kr; finom 1, 1.30, 1.70; egész finom 2 2.50, 3, 3.50.

Gyakorlati szivartárczák, 1 drb. 40, 60, 80 kr; finom 1, 1.20, 1.50, legfinomabb 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.

Levél- és pénztáskák, gyakorlati beosztással, 60, 80 kr. finom 1, 1.20, 1.50 kr, legfinomabb 2, 2.40, 2.80, 3.20, 4 ft.

Jegyzetkönyvek 10, 15, 20, 25, 30 kr; finomak bőrkötésben 40, 50, 60, 80 kr. 1 ft.

Utazó táskák, legerősebb bőrből zárral, 1 drb. 2.10, 2.40, 2.70, 3.10, 3.70, 4, 4.30, 4.80, az árak a nagyság szerint számitvák.

Waterproof-utiböröndök, gyakorlatilag berendezve és elosztva, 1 drb. 2.40, 2.80, 3.50, 4 frt. egész nagyok 4.50, 5, 5.50, 6 frt.

Uti palaczkok pohárral bőrboritékban, 1 drb. 1.20, 1.50, 1.80, 2.10, 2.40.

Disz-albumok.

Colossális választékban és változatosságban. 1 db. 25 képre 35, 60, 80 kr. 1 frt. finom diszitménynyel 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50; 1 drb. 50 képre 65, 90 kr. 1.20, 1.50, legfinomabb diszitve, képekkel sat. 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4 frt; 1 drb. 100 képre 3, 3.50, 4, 5—12 frt; 1 drb. 200 képre 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7—18 frt. utóbbiak a legujabb diszpéldányokban.

Albumok zenével, melyek a felnyitáskor két szép darabot játszanak, igen alkalmasok ajándékokra, s minden szalon diszére szolgálnak; 1 drb. ½ octav alakban legelegánsabb kötéssel 8 frt 50 kr. még finomabb 11 frt. legfinomahb 14, 16 frt; 1 drb. ¼ octav alakban hasonló kiállitással 11, 12, 14 frt, 16—18 frt. diszdarabok negyedrét alakban 14, 16, 18, 20, 24 frt.

Irómappák, minden darab bezárható, igen gyakorlati 1 frt, 1.20, 1.50, 2 frt. ugyanazok teljes irószerrel ellátva 2.20, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.

Necessariek legizletesebb kiállitással, minden szükségés varró eszközzel ellátva, darabja 45, 60, 80 kr. 1 ft; nagyobbak 1.50, 1.80, 2 frt. sat.; egész nagyok, finomak 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5 frt. diszdarabok ajándékokra 6, 7, 8, 10, 12, 14 frt.

Báli és séta-legyezők.

Colossális választékban. — 1 drb. egyszerü, szép 30, 40, 50, 60 kr; legszebb festéssel 40, 60, 80 kr, 1 frt. 1.20, 1.40; legdiszesebb kiállitással 1.80, 2, 2.50, 2.80, 3.20, 4,80, 5 frt. Virágbokréta benne rejtett legyezővel, a mely etszés szerint azonnal eltünhet, 1 drb. 80 kr, 1 frt. 1.50; legfinomabb 2.50, 3, 3.50.

Legjobb fésük, kemény kaucsukból. 1 pipere-fésü 15, 20, 25, 30, 35 kr; 1 porfésü 20, 25, 30 kr; 1 nyélfésü 25, 30, 35 kr; 1 tüzőfésü 30, 40, 50 kr; egy zsebfésü 10, 20, 25, 30 kr; zsebfésü tükörrel és k..ével 25, 30, 40, 50 kr.

Legjobb, uj mód szerint fogott kefék, melyek e minőségben csak itt kaphatók. 1 hajkefe 30, 40, 50 kr; finom 65, 85 kr. 1 frt; legfinomabb 1.50, 1 ruhakefe 50, 60, 80 kr. 1, 1.20; legfinomabb 1.50, 1.80, 2 frt. legfinomabb **fogkefe** 15, 20, 25, 30, 35, 40 kr; körömkefe 25, 30. 35, 40, 50, 60, 80 kr.

Mosdó-szappanok csak egész finom minőségüek, 1 tuczet nagy **glycerin-szappan** 1 ft. 15 kr; 1 tuczet nagy **keserü mandula szappan** 85 kr. 1.10; 1 tuczet **virág-szappan,** miuden illatra osztva 1.90, 2.50; 1 tuczet **gyümölcs-szappan,** minden gyümölcsnemet hiven utánozva 95 kr. Ezenkivül minden más szappannemek.

1 garnit levélpapir, mely 100 drb. legfinomabb levélpapirt tetszészerinti betüvel vagy névvel, 100 drb. legfinomabb boritékot és 100 drb. pecsétragasztót tartalmaz. Mindössze 1 frt; még finomabb 1 frt 30 kr; legfinomabb szines boritékkal 1 frt 70 kr.

1000 drb. arany lak- levélpecsét, uj, szabadalmazott módon gumizva, tetszészerinti czéggel, czimerrel sat. csak 1 frt 60 kr. 500 drb. 1 frt 25 kr.

Nélkülözhetlen az utazásnál egy jó **Lefaucheux-Revolver,** mely 6 másodperczben 6 biztos lövést ad, anélkül hogy kakast keljen felhuzni. E gyorsaság mellett e fegyverek a legnagyobb hordtávval birnak. 1 drb. 7 millimeteres 13 frt 50 kr, kemény töltés hozzá 100 drb. 3 frt. 50 kr, 9 millimeteres 17 frt. töltés 4 frt; 12 millimeteres 19 frt. töltés 4 frt. 50 kr; **ökölrevolverek,** 5“ husszuak darabja 8 frt. 50, töltés hozzá 3 frt. 50 kr.

Komoly szó a pipásokhoz!

Gyakran megtörténik, hogy rosz szivarpapir használása miatt émelygés marad a szájban, mely az egészségre nagy mértékben káros. E bajon most gyökeresen segitve van, mert most török dohányt papir nélkül a legkelemetesebben szivhatni. Egy üveg-szipka, melybe a dohányt betömhetni, pótolja a papirt s kevesbiti a szivarcsinálási időt és ára csak 25 kr.

Tömérdek végeladása

több megbukott nap- és esernyőgyárnak.

Esernyők, 1 szép nagy esernyő kelméből, 1.50, 1.90; 1 alpakka esernyő 2.80, 3.50; 1 drb. utánzott selyem esernyő (Zanella) 3.20, 3.60, 4; 1 drb. nehéz lyoni selyemből 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50.

Napernyők, 1 drb. tavaszi napernyő lyoni selyemből 1.90, 2.20, selyembéléssel 2.80, 3 frt. 1 darab kelméből 60, 80 kr. Egy nagy napernyő kelméből 80 kr, 1 frt. 1.20, nehéz selyemből 2, 2.40, 2.80; selyembélléssel 3.20, 3.80, 4, 4.50; Arnyernyők 1.80, 2.50, 3.

A legjobb nadrágtartók gyári raktára, melyek tartósságáért jótállás vállaltatik; 1 pár angolczérnából 45, 60, 80 kr; selyemből 85, 95 kr, 1.10, 1 frt 60 kr.

A hires toll- és zsebkések Bessemer-aczélból, legjobbak a világon, darabja csak 20, 30, 40, 60, 80 kr, 1 frt, 1.20, 1.50 kr.

A hires kanalok Bessemer-aczélból, melyek jól megónozva, az ezüsthöz hasonlitnak s szinöket soha se vesztik el. Egy tuczet evő kanál 85 kr, finomabb 1.20; egy tuczet kávéskanál 45 kr.

Ezüstlemez-Chinaezüst, jobb a közönséges Chinaezüstnél, mert a belőle készült tárgyak erős ezüstlemezzel vannak behuzva, s csak az alólirt bazárban kaphatók. Az ezüstlemez-Chinaezüstért 10 évig vállalok jótállást. Egy tuczet **evő-kanál** csak 16 frt. 50 kr, **kávéskanál** 9 frt. 20 kr; egy tuczet **késvilla** 26.50, 28 frt; egy **zöldségkanál** 3.90, 4.60; egy tuczet **csemegés** 9 frt. 80 kr. 12 frt; egy **sótartó,** legelegánsabb alaku 2.40, 2.85, 3 frt; egy **borshintó** 1.45, 1.90; egy **czukorhintő** 1.90, 2.10; **1 tejmerő** 2.75, 3.40; egy **levesmerő** 5.40, 6.40, 7 ft; egy tuczet **palló** uj, legelegansabb alakban 3 frt 25 kr, egy pár asztali **gyertyatartó** 4, 4.90, 5.85, 6.30, 7.25.

China-alpacca-kanalok, szépség és tartósság miatt hiresek, egy tuczet **evő-kanal** 2.35, 2.75, 3.50, 4.50, 5.20; egy tuczet **kávéskanal** 1.30, 1.60, 2.35; egy levesmerő 90 kr; egy tejmerő 45—60 kr.

Valódi tajték-szivarszipkák és **pipák,** legszebb faragványnyal 1 drb. 50—80 kr. 1 frt; diszdarabok 1.50, 1.80, 2, 2.50; hasonló árakban kaphatók sima szipkák és borostyánkőszopokával.

Legfinomabb stájerhoni és angol étszerek, egy tuczet kés-villa fába foglalva 2, 2.40, 3 frt; bivalszaruba 4, 4.50, 5, 5.50, 6 frt; legfinomabbak 7, 8, 9 frt; egy tuczet **csemege-készlet** 2, 2.50, 3. 3.50, 4, 5 frt.

Alpacca-gyertyatartók dombor oszlopokkal, hiresek mint legjobbak

Magasság: 4“ 5“ 6“ 7“ 8“ 9“ 10“

1 darab: 40, 50, 60, 70, 80, 90 kr, 1 frt.

Zsebbeli hévmérők, szekrényben egy darab csak 25 kr.

A legujabb necessair-arany-tojások, a melyben egy tükkel telt tűtartó, egy kettős czérnatekerő s egy chinaezüst gyüszü van, darabja csak 30 kr.

Látcsövek, legjobb üveggel, nagy távolságra pontosan mutatók, darabja 60, 80 kr. 1 frt.

Angol ollók, legjobbak: egy **hurkoló olló** 15, 20 kr. 25, 30 kr; egy **szabász olló** 25, 30, 35, 40 kr. **legnagyobb.** 50, 60, 70 kr; egy **szabó-olló** 45, 65, 80 kr. 1 frt. 1,20; **papirvágó olló** 60, 80 kr. 1, 1.20, **lámpanyiró** petroleum lámpához 35 kr; ollólánez 20 kr.

Zsebbeli lámpák, az annyira kedvelt vakitó üveggel à 60, 70, 80 kr; négyszeres vakitóval 1, 1.20; könyvalakban összerakható 2 frt. 50, 4 frt; egy **mellényzseblámpa** 80 kr.

Fénykép keretek 1 drb. 4, 6, 10, 15 kr; finom 20, 30, 40 kr; legfinomabb 60, 80 kr; Cabinet alaku 50, 60, 80 kr. 1 frt. 1.20.

Kitünő angol borotvák (minden darab két évi jótállással árultatik) egy darab **Gladstone-Razor** 80 kr; **Prince of Wales-Razor** 1.20; Egész finom **General Napier-Razor** 1 60; Legfinomabb **Admiral-Razor** 2 frt; egy **Model-Razor,** legjobb kés a világon 3, 3.50. Minden darab szekrényben. Egy szekrény két legjobb minőségü borotvával 1.80; **Borotváló szelencze** fából vagy fémből 10 kr; **Borotváló ecset** 15, 20, 25, 30 kr; Egy **borotváló szappan** 15, 20 kr; egy **fenőbőr csavarral** 45, a nélkül 25 kr; **fenőbőrpép** 25 kr.

Nélkülözhetlen minden férfinak!

Borotváló pipere-szekrény finom, zárral, nagy tükörrel s következő az öltözethez szükséges tárgyakkal: 1 finom angol borotva, 1 borotváló ecset, 1 borotváló szappan, 1 fém borotváló szelencze, 1 fenő bőr és kő, egy pipere fésü, 1 fogkefe, 1 finom fogpép, 1 viasz-hajkenőcs, 1 drb. mósdó szappan, 1 tégely finom hajkenőcs, 1 üveg franczia hajolaj; ennek mind össze csak 2 frt. 80 kr. az ára.

Aczél-irótollak. 1 skatulya 144 drb. „Correspondenz“-tollal 30 kr; Kuhn-féle tollal 60, 80 kr. 1 frt; angol tollal 80 kr. 1, 1.20; egy tuczet toltartó 5, 10, 15, 20, 30, 40 kr.

Ecritoireok, elegáns csiszolt szekrénykék, belül elosztva, van bennök: toltartó, irón. dörzsölő gummi, 1 tuczet acéltöll, 2 rud finom pecsétviasz, darabja csak 35 kr.

Vidéki t. lakosok, a kik Bécsből **akármit** meg akarnak rendelni, mindent megkaphatnak **Glattau N. párisi bazárjából.** Még a legkisebb megrendelés is szigoruan, pontosan és lelkiismeretesen teljesittetik.

GLATTAU N. első párisi bazárja

Austria számára Bécsben, Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse 51, a Wallfischgasse szegletén, a Todesco-palotában.

24—24 **NB.** Elárusitók különös engedményt kapnak. (114)

Ny. Gámán János örököseinél Kolozsvártt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.